

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ
อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาเสนอผลการศึกษาไว้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลในตารางที่ 3
2. การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ

อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปรากฏผลในตารางที่ 4-7

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ ปรากฏผลในหน้า 40-42

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ		จำนวน (N = 386)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	261	67.62
	หญิง	125	32.38
อายุ	ไม่เกิน 30 ปี	150	38.86
	31-40 ปี	135	34.97
	41-50 ปี	69	17.88
	51-60 ปี	31	8.03
	60 ปีขึ้นไป	1	0.26
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ 4	180	46.63
	ประถมศึกษาปีที่ 6	77	19.95
	มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า	70	18.14
	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า	34	8.81
	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	17	4.40
	ปริญญาตรี	8	2.07

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 67.62 และเป็นหญิง ร้อยละ 32.38 มีอายุไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 38.86 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 34.97 และมีการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 46.63 รองลงมาคือ ประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 19.95 ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ
อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 4 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ

รายการ	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 386)			
1. วางแผนจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน	230	59.59	156	40.41
2. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	205	53.11	181	46.89
3. ให้ข้อเสนอแนะในสาระหลักสูตรที่โรงเรียนจัดทำขึ้น	200	51.81	186	48.19
4. แสวงหาภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดการเรียน การสอน	196	50.78	190	49.22
5. จัดหาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	183	47.41	203	52.59
6. ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหลังเลิกเรียน	248	64.25	138	35.75
7. ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมในวันหยุดเรียน เสาร์- อาทิตย์	207	53.63	179	46.37
8. จัดหาสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์	247	63.99	139	36.01
9. ให้ข้อเสนอแนะแนวการจัดการเรียนการสอนของครู	218	56.48	168	43.52
10. แนะนำให้นักเรียนได้เห็นความสำคัญของ การศึกษาต่อ	324	83.94	62	16.06
11. อนุญาตให้โรงเรียนได้นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ทางด้านวิชาการนอกสถานที่	296	76.68	90	23.32
12. ให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เพิ่มพูนความรู้ แก่นักเรียน	284	73.58	102	26.42

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 386)			
13. ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการแก้ปัญหา ทางการเรียนของนักเรียน	247	63.99	139	36.01
14. กำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อปฏิบัติ ของครูและนักเรียน	197	51.04	189	48.96
15. เข้าร่วมเพื่อรับทราบการรายงานผลการจัด การศึกษาของโรงเรียน	312	80.83	74	19.17

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน บ้านแม่แฮเหนือ ในด้านวิชาการ ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมแนะนำให้นักเรียนได้เห็นความสำคัญของการศึกษาต่อ ร้อยละ 83.94 รองลงมาคือ เข้าร่วมเพื่อรับทราบการรายงานผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ร้อยละ 80.83 และอนุญาตให้โรงเรียนได้นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางด้าน วิชาการนอกสถานที่ ร้อยละ 76.68 ส่วนการไม่มีส่วนร่วมนั้น ไม่มีส่วนร่วมจัดหาแหล่งเรียนรู้ ภายในชุมชน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร้อยละ 52.59 รองลงมาคือ แสวงหา ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 49.22 และกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อปฏิบัติของครูและนักเรียน ร้อยละ 48.96

ตารางที่ 5 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ด้านงบประมาณ

รายการ	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 386)			
1. วางแผนการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	193	50.00	193	50.00
2. จัดหาแหล่งงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาโรงเรียน	212	54.92	174	45.08
3. ระดมทุนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาโรงเรียน	261	67.62	125	32.38
4. ให้ข้อเสนอแนะในการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน	204	52.85	182	47.15
5. ตรวจสอบผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของโรงเรียน	136	35.23	250	64.77
6. สมทบทุนเป็นค่าจ้างรายเดือนของครูผู้สอนเด็กเล็ก	190	49.22	196	50.78
7. สมทบทุนในการซื้ออุปกรณ์การเรียน	229	59.33	157	40.67
8. จัดหาทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนยากจน ขาดแคลน	168	43.52	218	56.48
9. ให้โรงเรียนมีการจัดซื้อจัดจ้าง วัสดุครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน	190	49.22	196	50.78
10. เข้าประชุมเพื่อรับทราบการรายงานผลการใช้งบประมาณของโรงเรียน	271	70.21	115	29.79

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ ในด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมเข้าประชุมเพื่อรับทราบการรายงานผลการใช้งบประมาณของโรงเรียน ร้อยละ 70.21 รองลงมาคือระดมทุนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาโรงเรียน ร้อยละ 67.62 และสมทบทุนในการซื้ออุปกรณ์การเรียน ร้อยละ 59.33 ส่วนการไม่มีส่วนร่วมนั้น ไม่มีส่วนร่วมตรวจสอบผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของโรงเรียน ร้อยละ 64.77 รองลงมาคือ จัดหาทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนยากจน ขาดแคลน ร้อยละ 56.48 และสมทบทุนเป็นค่าจ้างรายเดือนของครูผู้สอนเด็กเล็ก ให้โรงเรียนมีการจัดซื้อจัดจ้าง วัสดุครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ร้อยละ 50.80

ตารางที่ 6 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล

รายการ	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 386)			
1. คัดเลือกครูและบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน	174	45.08	212	54.92
2. จัดกิจกรรมเลี้ยงรับ-ส่งบุคลากรในโรงเรียน	144	37.31	242	62.69
3. ส่งตัวแทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารโรงเรียน	180	46.63	206	53.37
4. วางแผนการจัดชั้นเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนครู	147	38.08	239	61.92
5. จัดหาบุคลากรในท้องถิ่นเข้ามาช่วยสอนในสาขาที่ขาดแคลน	145	37.56	241	62.44
6. สอดส่องดูแลให้คณะครูและนักการภารโรงได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ	217	56.22	169	43.78
7. แนะนำการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานของคณะครู	193	50.00	193	50.00
8. ให้โรงเรียนได้พิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในโรงเรียน	198	51.30	188	48.70
9. ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูในทุกด้าน	210	54.40	176	45.60

จากตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ ในด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมสอดส่องดูแลให้คณะครูและนักการภารโรงได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 56.22 รองลงมาคือ ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูในทุกด้าน ร้อยละ 54.40 และให้โรงเรียนได้พิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในโรงเรียน ร้อยละ 51.30 ส่วนการไม่มีส่วนร่วมนั้น ไม่มีส่วนร่วมจัดกิจกรรมเลี้ยงรับ-ส่งบุคลากรในโรงเรียน ร้อยละ 62.69 รองลงมาคือ จัดหาบุคลากรในท้องถิ่นเข้ามาช่วยสอนในสาขาที่ขาดแคลน ร้อยละ 62.44 และวางแผนการจัดชั้นเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนครู ร้อยละ 61.92

ตารางที่ 7 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป

รายการ	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 386)			
1. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สมุด ดินสอ ปากกา ไม้บรรทัด หนังสือเรียน	219	56.74	167	43.26
2. ให้มีการนำบุคคลจากสถาบันต่าง ๆ ร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน	183	47.41	203	52.59
3. ช่วยเหลือด้านแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน	326	84.46	60	15.54
4. สอดส่องดูแลรักษาความปลอดภัย อาคารสถานที่ และทรัพย์สินของโรงเรียน	238	61.66	148	38.34
5. เสนอแนะในการปรับปรุงอาคารสถานที่ที่ให้อื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	217	56.22	169	43.78
6. ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบข่าวสารการส่งเด็กเข้าเรียนตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ	259	67.10	127	32.90
7. มอบสิ่งของเพื่อสนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ กิจกรรมวันเข้าพรรษา วันแม่ และกีฬา	250	64.77	136	35.23
8. อนุญาตให้โรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่	298	77.20	88	22.80
9. ปลุกฝังให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนด	301	77.98	85	22.02
10. จัดทำธรรมนูญโรงเรียน หรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	221	57.25	165	42.75
11. จัดทำแผนปฏิบัติการโรงเรียน ประจำปีของโรงเรียน	160	41.45	226	58.55
12. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	201	52.07	185	47.93
13. ติดตามการดำเนินงานแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	213	55.18	173	44.82

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 386)			
14. พบครูประจำชั้นเพื่อสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการร่วมมือพัฒนานักเรียน	255	66.06	131	33.94
15. จัดตั้งชมรมผู้ปกครองนักเรียน	177	45.85	209	54.15
16. ป้องกันแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดภายในโรงเรียน	320	82.90	66	17.10

จากตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ ในด้านการบริหารงานทั่วไป ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน ร้อยละ 84.46 รองลงมาคือ ป้องกันแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติดภายในโรงเรียน ร้อยละ 82.90 และปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนด ร้อยละ 77.98 ส่วนการไม่มีส่วนร่วมนั้น ไม่มีส่วนร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ร้อยละ 58.55 รองลงมาคือ จัดตั้งชมรมผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ 54.15 และให้มีการนำบุคคลจากสถาบันต่าง ๆ ร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน ร้อยละ 52.59

ปัญหา และข้อเสนอแนะ

จากแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 386 ชุด ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 215 คน ร้อยละ 55.70 ผู้ศึกษาได้สรุปเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อยดังนี้

ด้านวิชาการ

ปัญหา

1. นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจภาษาไทย และอ่านภาษาไทยได้ไม่ดีเท่าที่ควร (110)
2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนยังไม่ดีพอ (98)
3. ขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย (96)
4. ขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ (81)
5. ขาดตำราเรียน และแหล่งเรียนรู้ (75)
6. โรงเรียนหยุดเรียนบ่อยเกินไป (72)
7. แหล่งการเรียนรู้ยังน้อยเกินไป (62)
8. ไม่มีการติดต่อประสานงานกิจกรรมต่าง ๆ กับผู้ปกครอง (54)
9. ไม่มีการเรียนรู้นอกสถานที่ (47)
10. ไม่มีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการเรียนการสอน (38)

ข้อเสนอแนะ

1. ครูควรให้ความสนใจใส่ต่อนักเรียน และเน้นย้ำในเรื่องของการใช้ภาษาไทย (98)
2. ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น (87)
3. ทางผู้บริหารควรจัดทำงบประมาณด้านสื่อการเรียนการสอนให้เพิ่มมากขึ้น (75)
4. ควรจัดการประชุมในช่วงหลังการสอน หรือวันหยุด (64)
5. ควรมีการประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อการมาเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน (49)
6. ควรมีการศึกษาเรียนรู้ที่นอกสถานที่ ในแหล่งเรียนรู้ที่มีประโยชน์ ฯลฯ (37)
7. ควรมีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเชียววิทยากรท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการเรียน

การสอน (34)

ด้านงบประมาณ

ปัญหา

1. งบประมาณไม่เพียงพอ (112)
2. ขาดงบประมาณสำหรับสมทบอาหารกลางวัน (98)
3. ไม่มีการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินในโรงเรียน (89)
4. งบประมาณมีการใช้ผิดประเภท (64)
5. ผู้ปกครองมีรายได้น้อย ไม่สามารถช่วยเหลือโรงเรียนได้เต็มที่ (48)
6. ผู้ปกครองไม่เคยรับทราบเรื่องงบประมาณ (32)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ (109)
2. ควรมีการจัดตั้งกรรมการตรวจสอบและให้ชุมชนมีส่วนร่วมด้วย (74)
3. ควรแจ้งให้ผู้ปกครองทราบในเรื่อง งบประมาณ (51)

ด้านบริหารงานบุคคล

ปัญหา

1. บุคลากรครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขาดแคลนอย่างมาก (115)
2. บุคลากรครูมีภาระงานอื่นมากเกินไป (96)
3. บุคลากรครูบางคนยังขาดวินัยในตนเอง ไม่เป็นตัวอย่างที่ดีให้นักเรียน (68)
4. บุคลากรครูขาดประสิทธิภาพในการทำงาน (50)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดสรรอัตรากำลังบุคลากรครูให้เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน (108)
2. ควรลดภาระงานส่วนอื่นของครูลง เพื่อจะได้มีเวลาเต็มที่กับการสอน (77)
3. ควรมีการพัฒนาบุคลากรครู เพื่อประสิทธิภาพที่และเป็นแบบอย่างที่ดี (64)
4. ผู้บริหารควรจัดประชุมบุคลากรครูเป็นประจำ เพื่อตรวจสอบการทำงานของบุคลากรครู และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียน (32)

ด้านการบริหารงานทั่วไป

ปัญหา

1. รถรับส่งนักเรียนมีไม่เพียงพอ (96)
2. บริเวณโรงเรียนคับแคบเกินไป (79)
3. โรงเรียนไม่ค่อยมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม ขาดต้นไม้และสนามให้เด็กเล่น (66)
5. นักเรียนไม่รู้จักรักษาสภาพแวดล้อมที่อยู่ภายในบริเวณโรงเรียน (59)
6. สถานที่ของโรงเรียนไม่ค่อยปรับปรุง (54)
7. โรงเรียนไม่มีพื้นที่สีเขียว (51)
8. การรับนักเรียนใหม่ (50)
9. โรงเรียนไม่มีทุนการศึกษาให้เด็กที่ยากจน (49)
10. นักเรียนเกิดอุบัติเหตุในโรงเรียนบ่อยครั้ง (44)
11. นักเรียนมีการแบ่งแยกเผ่าต่าง ๆ (38)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดรถรับ-ส่ง นักเรียนให้เพียงพอ (88)
2. ควรมีการเสนองบประมาณในการขยายพื้นที่โรงเรียน (62)
3. ควรเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยจัดกิจกรรมร่วมกันปลูกต้นไม้ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น (54)
4. ควรสอนให้นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม (55)
5. ควรปรับปรุงสถานที่ให้เป็นธรรมชาติมากขึ้น (51)
6. ควรมีการปลูกต้นไม้ร่วมกันทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครอง และคนในชุมชน และช่วยกันดูแลรักษาด้านไม้ (50)
7. ควรตรวจสอบนักเรียนที่มาเข้าโรงเรียน เพราะส่วนใหญ่จะถูกเชิญออกจากโรงเรียนอื่น เป็นนักเรียนที่มีปัญหา (48)
8. ควรจัดหาทุนการศึกษาให้แก่เด็กที่ยากจน (45)
9. ควรมีครูเวรทุกช่วงพัก เพื่อดูแลความปลอดภัยแก่นักเรียนตามอาคารต่าง ๆ (43)
10. ครูต้องปรับกลยุทธ์ในการสอนและการดูแลเด็กที่มีหลายเชื้อชาติให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข (39)